

Alert prawny

Fundacja rodzinna

W dniu 22 maja wchodzi w życie ustawa o fundacji rodzinnej. Tworzy ona nową konstrukcję prawną wzorowaną na podobnych rozwiązaniach, które od lat funkcjonują w takich państwach jak Holandia, Austria, Niemcy, Malta czy Liechtenstein. W zamyśle ustawodawcy fundacja rodzinna ma być optymalną formą prawną, przeznaczoną do zarządzania majątkiem rodzinnym oraz planowania sukcesji.

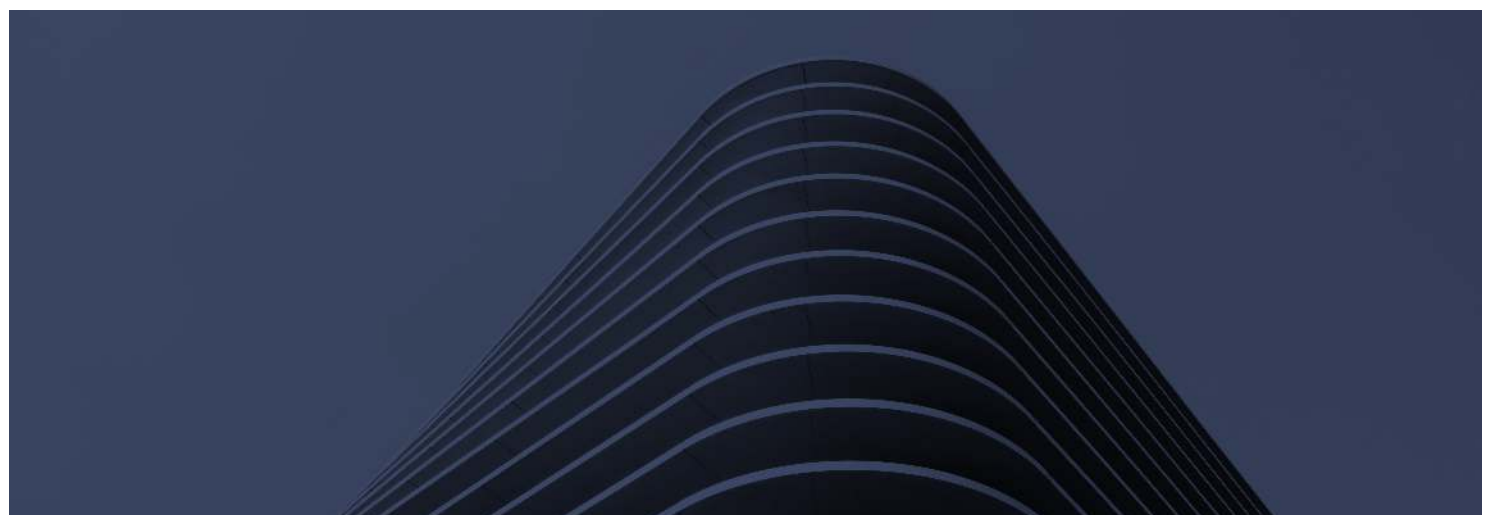
Dlaczego warto założyć fundację rodzinną?

Fundacja rodzinna pozwala m.in. na:

- zaplanowanie sukcesji majątku na wiele pokoleń;
- ograniczenie ryzyka sporów spadkowych i roszczeń z tytułu zachowku;
- spełnianie na rzecz wskazanych przez fundatora osób (beneficjentów) świadczeń, których zakres i charakter może być dowolnie kształtowany;
- pomnażanie majątku przy jednoczesnym odroczeniu opodatkowania uzyskiwanych dochodów do momentu wypłaty przez fundację świadczeń na rzecz beneficjentów lub jej likwidacji;
- przeprowadzenie połączenia lub podziału spółki albo wymiany udziałów (akcji) w spółkach wniesionych do fundacji w sposób neutralny podatkowo oraz wolny od ryzyka;
- elastyczne kształtowanie zasad funkcjonowania oraz zarządzania fundacją.

Jak opodatkowana jest działalność fundacji rodzinnej?

- wniesienie majątku do fundacji przez fundatora nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym;
- co do zasady, fundacja rodzinna została podmiotowo zwolniona z opodatkowania podatkiem dochodowym i nie będzie płacić podatku dochodowego od dochodów z tytułu transakcji związanych z zarządzaniem jej mieniem, w tym także w przypadku zbycia niektórych aktywów wniesionych do fundacji przez fundatora (m.in. papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych);
- świadczenia przekazywane przez fundację na rzecz fundatora i osób z jego najbliższej rodziny nie podlegają opodatkowaniu podatkiem PIT;
- opodatkowaniu przez fundację rodzinną podlegają świadczenia przekazywane przez fundację rodzinną jej beneficjentom (15% stawką podatku CIT);
- zwolnione z PIT zostały przychody fundatora albo osoby pozostającej w stosunku do fundatora osobą należącą do tzw. grupy zerowej, uprawnionych do otrzymania mienia w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej.

Jak wygląda proces utworzenia fundacji rodzinnej?

Najważniejsze kroki związane z utworzeniem fundacji rodzinnej obejmują:

- złożenie przez fundatora oświadczenia o ustanowieniu fundacji rodzinnej przed notariuszem w akcie założycielskim albo testamencie;
- sporządzenie statutu fundacji rodzinnej w formie aktu notarialnego;
- przygotowanie spisu mienia oraz przekazanie ujętego w nim majątku na fundusz założycielski (minimalna wartość wnoszonego majątku to 100.000 złotych);
- ustanowienie organów fundacji rodzinnej; oraz
- wpisanie fundacji rodzinnej do rejestru.

RYMARZ • ZDORT • MARUTA

Fundator, beneficjent, świadczenie

Fundatorem fundacji rodzinnej może być wyłącznie osoba fizyczna. Fundacja może mieć jednego lub wielu fundatorów. Prawa i obowiązki fundatora są niezbywalne. Rola i wpływ fundatora na funkcjonowanie fundacji rodzinnej zależą od jego woli.

Podstawowym celem fundacji rodzinnej jest spełnianie świadczeń na rzecz beneficjentów. Do tej grupy mogą należeć dowolne osoby fizyczne wskazane przez fundatora oraz organizacje pożytku publicznego. O wymiarze oraz zasadach świadczeń przyznawanych beneficjentom decyduje fundator.

Fundator może ustanawiać różne świadczenia dla konkretnych beneficjentów. Posiada swobodę w kształtowaniu warunków, od spełnienia których uzależnione zostają wypłaty (np. wiek beneficjenta, wykształcenie czy stan cywilny). Świadczenia mogą przybrać formę jednorazowych wypłat, okresowych rent czy innego rodzaju korzyści majątkowych. Co więcej, fundator może dowolnie modyfikować reguły dotyczące wyznaczania beneficjentów oraz przysługujących im świadczeń.

Organy fundacji rodzinnej

Fundacja rodzinna, jako osoba prawna, posiada organy.

Należą do nich:

- zarząd;
- rada nadzorcza (obligatoryjna, gdy liczba beneficjentów przekroczy 25 osób); oraz
- zgromadzenie beneficjentów.

Zmiany w prawie spadkowym

Ustawa o fundacji rodzinnej wprowadza również zmiany w regulacjach prawa spadkowego. W szczególności:

- przy obliczaniu zachowku fundusz założycielski fundacji będzie doliczany do spadku, jeżeli został wniesiony w okresie 10 lat przed otwarciem spadku (chyba że to fundacja rodzinna jest spadkobiercą);
- wysokość zachowku przysługująca beneficjentom ulegać będzie proporcjonalnemu zmniejszeniu o korzyści otrzymane przez nich z tytułu świadczeń spełnianych przez fundację (oraz o wartość mienia otrzymanego w związku z rozwiązaniem fundacji rodzinnej);

RYMARZ • ZDORT • MARUTA

- możliwe stało się odroczenie terminu płatności zachowku, rozłożenie go na raty, a w wyjątkowych przypadkach jego obniżenie;
- powstała możliwość częściowego lub pełnego zrzeczenia się prawa do zachowku, bądź jego przeniesienia na rzecz innej osoby uprawnionej do spadku.

Imagine
having us
on your side.

Osoby do kontaktu:

Dr Marek Maciąg

marek.maciag@rzmlaw.com
+48 600 092 636

Leszek Tokarski

leszek.tokarski@rzmlaw.com
+48 607 054 158